METK
Maaelu
Teadmuskeskus

Eesti maaelu tark vara

Ülevaade METK-i kartuliseemnete sortimendist

Ain Lepik

Seemnete
müügijuht

28.11.2023

Maaelu
Teadmuskeskus

Eesti sordid ja METK Seemnekeskus

- Eesti teadlastelt Eesti põllumehele

Eesti kasvutingimustele kohastunud ja turuvajadustele vastavate sortide aretamine.

- Kestlik viljelusviis

METK Seemnekeskuse sortimendi arendussuund on sordid, mis on sobilikud viljelemiseks kestliku põllumajanduse tingimustes(nõuetest lähtuvalt).

- Toidujulgeolek

Kui tekkib kriitiline olukord, siis piiratakse koheselt oluliste ressursside liikumist s.h. toit, seemned ja sordid kui intellektuaalne omand.

- Sertifitseeritud seemned

METK soosib sertifitseeritud seemnete kasutamise suurendamist
ja toetab majanduslikult mõistliku sertifitseeritud seemnete hinnataseme hoidmist.

Maaelu Teadmuskeskus

Seemnekartulite sortiment 2024.aastaks

https://metk.agri.ee/kartulid

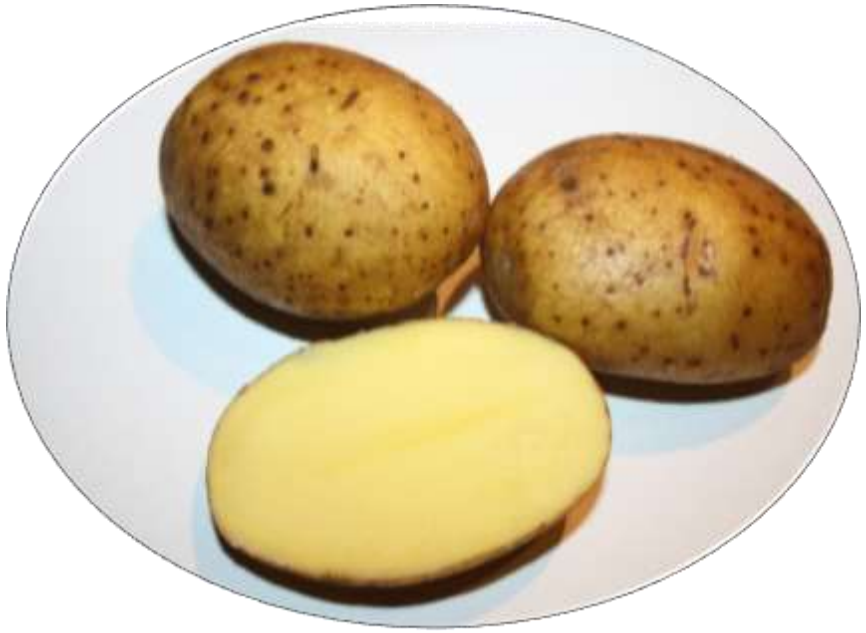
- ´Teele´
- ´Tiina´
- ´Maret´
- ´Piret´
- ´Reet´
- ´Ranomi´
- ´Birgit´

- Säilitussordid: ´Jõgeva kollane´, ´Ando´, ´Väike verev´ ja ´Endla´

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

TEELE

- Keskvalmiv
- Kasutustüüp B
- Mugula koor ja sisu kollased
- Madalad silmad
- Kõrgesaagiline
- Head kulinaarsed omadused
- Kõrge koorimisefektiivsus
- Hea lehemädanikukindlus
- Sobib mahekartulikasvatusse

Maaelu
Teadmuskeskus

‘TEELE’ õisik ja puhmas

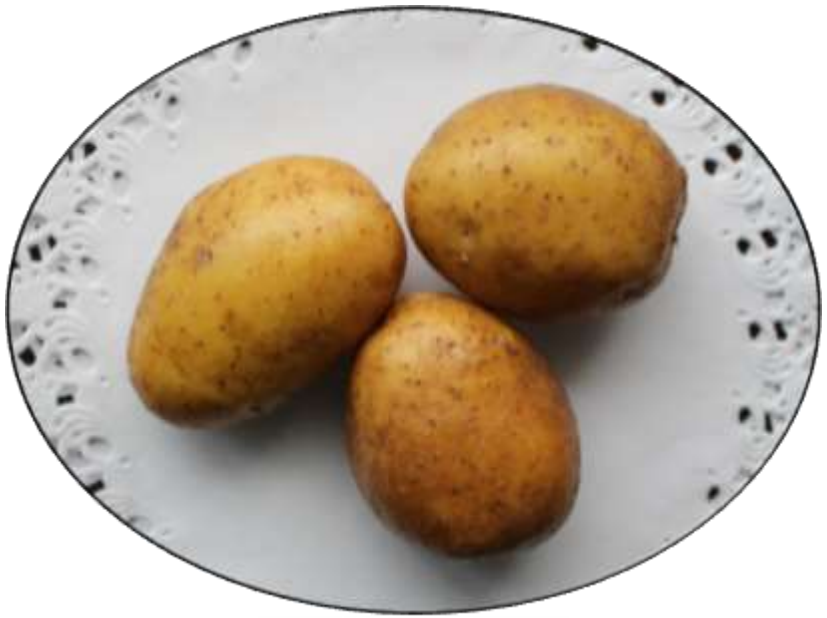

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

TIINA

- Keskvalmiv
- Kasutustüüp A/B
- Madal tärklisesisaldus
- Mugula koor ja sisu kollased
- Madalad silmad
- Kõrgesaagiline
- Head kulinaarsed omadused
- Kõrge koorimisefektiivsus
- Kõrge kaubanduslik saak
- Vastupidav harilikule ja mustale kärnale ja märgmädanikule

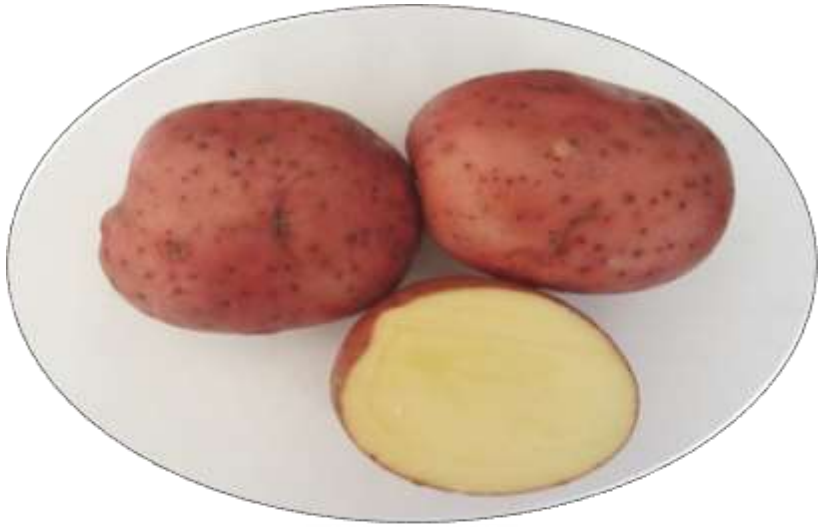
Maaelu
Teadmuskeskus

‘Tiina’ Einola talus, august 2015

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

MARET

- Keskvarajane
- Kasutustüüp C/D
- Heade maitseomadustega
- Suhteliselt hea lehemädanikukindlus
- Mugul ümar punasekooreline
- Helekollase sisuga
- Tärklisesisaldus keskmine kuni kõrge
- Ei esine tumenemisi
- Sobib krõpsu ja friikartuliks
- Sobib mahekartulikasvatusse
- Hea lehemädanikukindlusega

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

PIRET

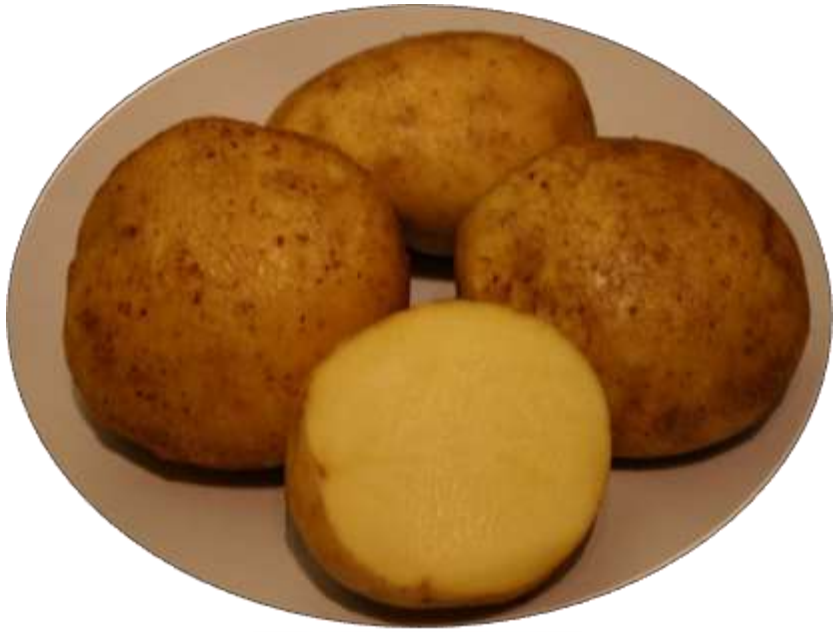

- Keskvalmiv
- Kasutustüüp B/C
- Väga head maitseomadused
- Mugulad ümarovaalsed
- Kollane koor ja sisu
- Ei esine tumenemisi
- Tärklisesisaldus keskmine
- Sobib krõpsudeks ja friideks
- Säilib hästi

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

REET

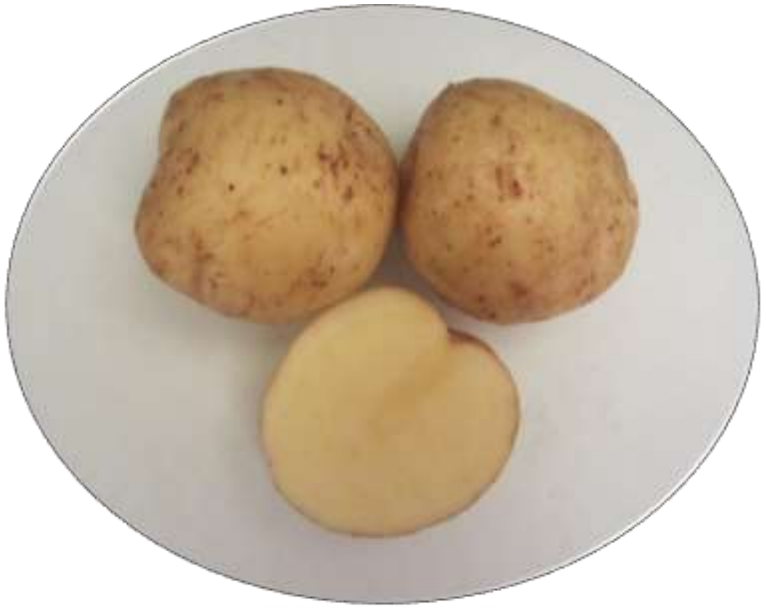

- Keskvalmiv
- Kasutustüüp B/C
- Palju kaubanduslikke mugulaid
- Mugul ovaalne
- Kollane koor ja helekollane sisu
- Keskmine tärklisesialdus
- Ei esine tumenemist
- Hea koorimisefektiivsus
- Sobib krõpsudeks ja friideks
- Hea lehemädanikukindlus

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

ANTI

- Hiline kõrgesaagiline lauakartul
- Kasutustüüp B
- Mugulad ümarovaalsed
- Koor ja sisu kollane
- Tärklisesisaldus madal kuni keskmine
- Ei esine tumenemisi
- Sobib mahekartulikasvatusse
- Koristusel jälgida mugulate küpsust et vältida vigastusi
- Kõrge lehemädanikukindlusega

Maaelu Teadmuskeskus

Turunduslikud tegevused Eesti kartulisortide tutvustamiseks

- Eesti kartulisordid on läbi seemnekartuli edasimüüjate saadaval kaubandusvõrgus
- Tarbekartul on suurpoodides müügil
- Toitlustusasutused- Eestis toodetud tooraine ja sortide kasutajad
- „Eesti mängus“ oli Maretist tehtud kartulipuder parim
- Kartulitoitude retseptides on soovitatud konkreetseid sorte
- Enamusel Eesti sortidel on kõrgem tärklisesisaldus, mis annab parema võimaluse küpsetamiseks.

Maaelu Teadmuskeskus

Mis on Eesti kartulisortide eelised või puudused kartulitootja jaoks?

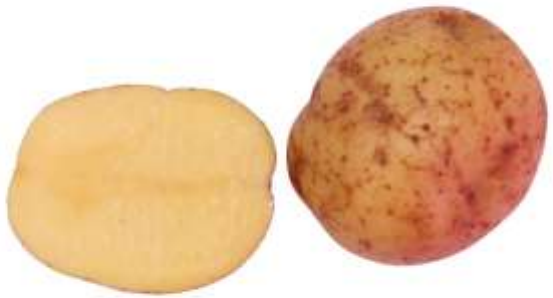
- Mis on tähtsaimad argumendid sortide valikul- sordiomadused, tuntus, saagikus, kasvustressikindlus, suur kaubanduslik saak, säilivus, maitseomadused, vastupidavus taimehaigustele, kasvuaeg?

- Kõrgpaljunduse ja sertifitseeritud seemnete tagatud regulaarne saadavus.

METK – seemnekasvataja - tarbekartuli tootja – müügifirma(suurpood) - tarbija

Maaelu
Teadmuskeskus

´Jõgeva Kollane´ on ihaldatuim kartulisort hobikasvatajate hulgas

- Kuidas jõuda eesmärgini, et professionaalses kartulitootmises on Eesti sortide turuosa üldisest kasvupinnast 20% aastaks 2027?

See teeb 600 ha kui 3000 ha on kogu tootmispind.